

Durmuş Hocaođlu

“Keskin Sirke ve Kúp” veya “Bumerang Etkisi”

Aksiyon., Yıl: 7., Sayı: 344; 07.07.2001-13.07.2001 (Cumartesi-Cuma), s.27

Durmuş Hocaođlu, *Aksiyon*, Analiz Sıra No: 100; 2001 Sıra No: 13

Atıf:

- Hocaođlu, Durmuş., ““Keskin Sirke ve Kúp” veya “Bumerang Etkisi””, *Aksiyon.*, Yıl: 7., Sayı: 344; 07.07.2001-13.07.2001 (Cumartesi-Cuma), s.27

“...bu, geri tepip atanın başına patlayan bumeranglardan birisi, “Siyâsî İslâm(cılık) Bumerangi”dır, diğeri de “Devlet(çilik) Bumerangi”. Bunlardan birincisi, gûyâ İslâm’a ve Müslümanlara daha yararlı olmak isterken tam aksine İslâm’a ve Müslümanlara; ikincisi de gûyâ Devlet’e daha yararlı olmak isterken Devlet’e ve Millet’e zarar veren tesirler hâsıl etmişlerdir ve etmektedirler.”

“Keskin sirke kúpüne zarar verir” diyen hikmetli atalar sözünün bilim dilindeki terminolojik karşılığı “Bumerang Etkisi”dir. Avustralya yerlilerinin meşhûr el silâhından mülhem olan bu terim, hâlis niyetli olsa dahi bilinçsizce metodlara mürâcaat edildiğinde, güdülen gayelerin tam aksine netîce istihsâl edilmesini ifâde etmektedir. Filhakîka, “keskin sirke ve kúp” misâlinde, kúpün mukavemet sınırlarını tecâvüz edecek derecede keskin sirkelerin kúpelerini delmesi gibi, muayyen bir gayeye mâtûfen mürâcaat edilen metodların, yanlış ve tahammül sınırlarını tecâvüz edecek derecede keskin ve sert olması, beklenenin aksine netîceler hâsıl etmekte ve gayeye hizmet yerine zarar vermeye yönelmektedir.

Türkiye, son yıllarda birçok alanda söz konusu bu Bumerang tesirinin çok dikkate değer birkaç örneğini yaşadı; çok keskin sirkeler, nice kúpeleri deldi ve delmeye de devam ediyor. Ben bu satırlarda bunlardan, birbiriyle bağlantılı olan ikisinden söz edeceğim.

İmdi; bu, geri tepip atanın başına patlayan bumeranglardan birisi, “Siyâsî İslâm(cılık) Bumerangi”dır, diğeri de “Devlet(çilik) Bumerangi”. Bunlardan birincisi, gûyâ İslâm’a ve Müslümanlara daha yararlı olmak isterken tam aksine İslâm’a ve Müslümanlara; ikincisi de gûyâ Devlet’e daha yararlı olmak isterken Devlet’e ve Millet’e zarar veren tesirler hâsıl etmişlerdir ve etmektedirler.

“Siyâsî İslâm Bumerangi”, 1980’li yılların ikinci yarısından itibaren muhtelif sebeplere binâen yükselmeye başlayan Siyâsî İslâmcılık’ın, on yıl gibi bir müddet zarfında, ayakları yere basmayan teorisyenlerinin ve pratisyenlerinin hiç hesaba katmadığı bir raddeye gelip, Sistem’in tolerans hudutlarını zorlamaya başlaması ile 28 Şubat Süreci’nin tetiklenmesine yol açmasının hâsıl ettiği bir netîcedir. Olanca gücünü kullanarak bu yükselişi durdurmaya çalışan ve *pire için yorgan yakmayı* göze alan Sistem’in, en fazla mutazarrır ettiği kesim, öncelikle ve asil olarak, doğrudan-doğruya mütedeyyîn, sâde vatandaş, yâni *bu ülkenin omurgası* oldu.

Şimdi, bu etkinin son örneği olarak Fazilet Partisi'nin kapatılması dramını yaşamaktayız. FP'nin kapatılması karşısında göz yaşlarını tutamayan koca-koca adamlar, zamânında daha basîretli davranmış olsalardı, bu bumerang etkisi yaşanmış olmayacaktı. Lâkin, akıldan ne kadar nasîbdâr olduğu hâlâ meşkûk olan bu başların daha nice bumerang etkileri yaratmaya hazır olduğu, birkısmının el-yevm devam ettirdiği basîretsizlikten de anlaşılabilir.

“Devlet(çilik) Bumerangi”na gelince: Yeryüzünde insan eliyle inşâ edilmiş en yüksek ve en değerli beşerî kurum olduğu tartışmasız olan Devlet'in, kendisini savunmak için başvurduğu metodlarda ölçüyü kaçırmaması, arzu edilen ve beklenenin aksine, Devlet'in lehine değil aleyhine bir sonuç hâsıl edebilmektedir. Tarih bunun çok fazla sayıda dikkate değer örnekleriyle dolu olup, en yakın ve en canlı misâli, Sovyetler Birliği'dir. Daha henüz 1980'lerin sonunda ikinci süper güç olan ve bütün dünyanın kendisinden ürküp korktuğu bu dev ülke, hiçbir harbe girmeden, birkaç yıl içerisinde ânîden ve herkesi şaşkırtan bir şekilde dağılıvermiştir. Fakat konumuzla ilgili olan en mühim taraf şudur: SSCB'nin bu trajik âkıbeti, vatandaşlarının büyük çoğunluğu tarafından adetâ sessiz ve heyecansız bir tiyatro oyunu gibi seyredilmiştir. İkinci Dünya Harbi sonunda Japonya'nın kayıtsız-şartsız teslîmiyetini sindiremeyen binlerce Japonun harakiri yaptığını; bir borsa çöküşünde mallarını-mülklerini, vâridatlarını kaybeden insanların cünûn hâlinde sokaklarda kendi elleriyle kendi canlarına kıydığını hâtırlayarak şu suâlin üzerinde duralım: Rus halkı, Avrupa ortalarından Büyük Okyanus'a, Kuzey Buz Denizi'nden İran-Afgan-Çin hudûduna, Baltık Denizi'nden Karadeniz'e kadar uzayan, dünyanın en geniş yüzölçümüne sâhip, fevkalâde azîm bir sâhayı kaplayan; fevkalâde güçlü ve bütün dünyanın korku ile bile olsa saygı duyduğu; dünyanın her ülkesinde sempatizanları, deliler gibi âşıkları, yandaşları, uğruna kendi ülkesine dahi ihânet edecek derecede işbirlikçileri bulunan; bugüne dek bütün tarihleri boyunca en yüksek heybet ve azamet noktasına varmış bulunan ve belki de bir daha da varamayacak olan devletlerinin adetâ füceten yıkılışı, ânîden yüz-üstü kapaklanışı karşısında, niçin ülkeyi ayağa kaldırmadı; niçin “*bu yüce devletimi harp-darp yokken dağıtanların kellesini isterim*” diye şedîd bir tepki göstermedi; niçin kimse kederinden canına kıymadı; niçin? Evet: Niçin?

Bu “niçin”in cevabını dilerseniz bir sonraki haftadaki yazımızda arayalım.

